

Bruksela, 13 listopada 2025 r.
(OR. en)

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2025/0222(COD)

14944/1/25
REV 1

EDUC 417
JEUN 224
SPORT 45
SOC 729
COMPET 1113
DIGIT 220
ENV 1161
CADREFIN 305
FIN 1320
IA 174
CODEC 1713

NOTA

Od: Prezydencja

Do: Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada

Dotyczy: Wniosek w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego program Erasmus+ na lata 2028–2034 oraz uchylającego rozporządzenia (UE) 2021/817 i (UE) 2021/888
– *Sprawozdanie z postępu prac*

I. WPROWADZENIE

- 16 lipca 2025 r. Komisja przyjęła wniosek w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego program Erasmus+ na lata 2028–2034 oraz uchylającego rozporządzenia (UE) 2021/817 i (UE) 2021/888. Proponowane rozporządzenie ma na celu ustanowienie następcy programu Erasmus+ na lata 2021–2027, a jednocześnie ma połączyć dwa programy unijne: Erasmus+ i Europejski Korpus Solidarności.

Celem ogólnym nowego programu, jak określiła Komisja, jest przyczynianie się do budowania odpornej, konkurencyjnej i spójnej Europy przez promowanie wysokiej jakości uczenia się przez całe życie, podnoszenie umiejętności i kompetencji przydatnych w życiu i pracy dla wszystkich, przy jednoczesnym wspieraniu wartości Unii, uczestnictwa w życiu demokratycznym i społecznym, solidarności, włączenia społecznego i równych szans w UE i poza nią. Zgodnie z zapowiedziami nowy program ma być kluczowym instrumentem tworzenia unii umiejętności, rozwijania europejskiego obszaru edukacji i wspierania europejskiej współpracy strategicznej w dziedzinie kształcenia i szkolenia, w tym programów sektorowych będących jej podstawą.

2. Delegacje z zadowoleniem przyjęły wniosek i wyraziły zasadnicze poparcie dla nowego programu. Podkreśliły, że potrzeba dużo czasu na ocenę skutków i konsekwencji proponowanego rozporządzenia i nowych inicjatyw, które zawiera. Podczas prezydencji duńskiej Komitet ds. Edukacji omawiał wniosek sześciokrotnie (17 lipca, 8 września, 17–18 września, 8–9 października, 20 października i 29 października 2025 r.). Postępy prac podsumowano poniżej w części II.
3. Zgodnie z Traktatem o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności z jego art. 165 ust. 4, art. 166 ust. 4 i art. 214 ust. 5, Rada jest zobowiązana do stanowienia razem z Parlamentem Europejskim zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą.
4. Parlament Europejski na sprawozdawcę w tej sprawie wyznaczył Bogdana Andrzeja ZDROJEWSKIEGO (PPE, PL).
5. Obecnie oczekiwane są opinie Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów.

II. PRACE RADY PROWADZONE W TRAKCIE PREZYDENCJI DUŃSKIEJ

Komisja przedstawiła wniosek Komitetowi ds. Edukacji 17 lipca 2025 r., czyli w dniu oficjalnego przekazania dokumentu Radzie. Przy tej okazji delegacje miały możliwość zgłoszenia wstępnych uwag i zadania pytań.

8 września 2025 r. Komisja przedstawiła delegacjom ocenę skutków towarzyszącą wnioskowi. Przy tej okazji delegacje przeanalizowały i szczegółowo omówiły tę kwestię, korzystając z orientacyjnej listy kontrolnej przekazanej im w ramach przygotowań do posiedzenia. Podsumowanie oceny i odpowiedzi państw członkowskich dotyczące oceny skutków przedstawiono w załączniku do niniejszego dokumentu.

Ponieważ proponowane rozporządzenie jest częścią pakietu wniosków związanych z wieloletnimi ramami finansowymi (WRF), szereg przepisów w tekście odpowiadających elementom, które będą stanowić część negocjacji horyzontalnych w sprawie WRF, zostało umieszczonych w nawiasach i w związku z tym wyłączono je z dyskusji na forum Komitetu ds. Edukacji. Przepisy te dotyczą motywów 36 i 44, czasu trwania programu, który określono w artykule 1 (*Przedmiot*), artykułu 9 (*Budżet*) i artykułu 16 ust. 3 (*Informacja, komunikacja i rozpowszechnianie*).

W dniach 17–18 września i 8–9 października 2025 r. Komitet ds. Edukacji przeanalizował proponowane rozporządzenie w całości (w pierwszej kolejności artykuły, a następnie motywy). Celem dyskusji było zapewnienie lepszego zrozumienia wniosku, w którym zaproponowano przeprojektowaną strukturę programu Erasmus+ (dwa filary koncentrujące się na „Możliwościach uczenia się dla wszystkich” i „Wsparciu na rzecz budowania zdolności”) i odejście od struktury obecnego rozporządzenia w sprawie programu Erasmus+¹, na którą składają się rozdziały poświęcone każdemu sektorowi objętemu programem, a mianowicie kształceniu i szkoleniu, młodzieży i sportowi, gdzie każdy rozdział zawiera wykaz elementów zgrupowanych w ramach trzech akcji kluczowych). Przy tych okazjach delegacje zgłosiły swoje uwagi i pytania, w szczególności w odniesieniu do zakresu nowej struktury programu, braku przepisów o Komitecie programowym i do nowych inicjatyw, takich jak sojusze na rzecz współpracy sportowej, mobilność edukacyjna sportowców i stypendia Erasmus+ w strategicznych dziedzinach edukacji. Komisja odpowiedziała na te pytania, ale delegacje zwróciły się o dodatkowe informacje i odpowiedzi na piśmie, które nie zostały jeszcze przekazane. Zwrócono się również o wykaz działań objętych programem wraz ze wskazaniem rodzaju przewidzianego zarządzania (bezpośredniego lub pośredniego).

Pierwszy tekst kompromisowy² został opracowany przez prezydencję z myślą o posiedzeniu Komitetu ds. Edukacji 20 października 2025 r., a drugi tekst kompromisowy³ został opracowany na posiedzenie Komitetu ds. Edukacji 29 października 2025 r.

---

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/817 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiające „Erasmus+”: unijny program na rzecz kształcenia i szkolenia, młodzieży i sportu oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1288/2013 (Dz.U. L 189 z 28.5.2021, s. 1).

² Dok. 12607/25.

³ Dok. 14252/25.

III. GŁÓWNE KWESTIE OMAWIANE NA SZCZEBLU GRUPY ROBOCZEJ

Cele programu

Większość państw członkowskich podkreśliła znaczenie określenia ogólnego celu programu, który wspiera wysokiej jakości uczenie się przez całe życie oraz rozwój indywidualny, zawodowy i osobisty, a także dalsze rozwijanie europejskiego obszaru edukacji. Większość delegacji podkreśliła, że głównym celem programu musi być raczej europejski obszar edukacji a nie tworzenie unii umiejętności i przyczynianie się do budowania odpornej, konkurencyjnej i spójnej Europy. Budowę unii umiejętności nadal uznawano za ważną kwestię, ale postrzegano ją jako drugorzędną w stosunku do rozwoju europejskiego obszaru edukacji. Priorytetowe traktowanie europejskiego obszaru edukacji jest również zgodne z podstawą prawną wniosku.

Procedura komitetowa

Większość delegacji krytycznie odniosła się do niezawarcia we wniosku przepisów dotyczących komitetu programowego. W związku z tym prezydencja zaproponowała przywrócenie w tekście artykułu dotyczącego procedury komitetowej z obecnego programu (art. 22a w najnowszym kompromisowym tekście prezydencji). Jedna z delegacji zwróciła się o przeprowadzenie dyskusji na temat rozszerzonej procedury zarządzania w oparciu o propozycję kładącą nacisk na posiedzenia komitetu programowego w składach sektorowych oraz na przyjmowanie rocznego programu prac w drodze dwóch odrębnych aktów wykonawczych. Propozycja ta została przedstawiona grupie roboczej i szczegółowo omówiona. Podczas gdy niektóre delegacje z zadowoleniem przyjęły nową procedurę przewidującą dwa akty wykonawcze, inne delegacje opowiedziały się za utrzymaniem status quo lub lepszym wykorzystaniem istniejących struktur.

Wyeksponowanie wszystkich sektorów objętych programem

Wniosek delegacji o lepsze wyeksponowanie sektorów młodzieży i sportu został uwzględniony poprzez decyzję o włączeniu dwóch nowych artykułów do tekstu przedłożonego przez prezydencję (art. 4a dotyczący młodzieży i art. 4b dotyczący sportu). Nadal trwają dyskusje na temat tego, jak najlepiej odzwierciedlić działania przejęte z programu „Europejski Korpus Solidarności” i jego spuściznę.

Stosunki między Komisją a organami krajowymi i agencjami krajowymi

Delegacje miały wiele pytań dotyczących zmian w obecnym rozporządzeniu w sprawie programu Erasmus+ dotyczących stosunków między organami krajowymi i agencjami krajowymi z jednej strony a Komisją z drugiej strony. Wyjaśnienia wymagały również zaproponowane we wniosku nowe obowiązki organów krajowych.

Wniosek daje Komisji możliwość zwrócenia się o powtórzenie procedury wyboru szefa agencji krajowej w sytuacji, gdy istnieją poważne obawy co do zgodności z niektórymi zasadami (mianowanie osób odpowiedzialnych za zarządzanie agencją krajową powinno być uzasadnione charakterem działania, powinno być zgodne ze sprawiedliwymi i przejrzystymi zasadami i procedurami i nie powinno powodować konfliktu interesów). We wniosku przewidziano również nowe zadania dla organów krajowych (wspieranie agencji krajowych w wykorzystywaniu wyników projektów o dużym potencjale oddziaływania oraz zapewnianie współfinansowania działań agencji krajowej, które ma być co najmniej równoważne wkładowi wnoszonemu przez Komisję w celu wsparcia zadań agencji krajowej związanych z zarządzaniem programem). Delegacje krytycznie odniosły się do tych przepisów i zwróciły się również o wyraźne dodanie w tekście możliwości wyznaczenia przez organy krajowe więcej niż jednej agencji krajowej. W odpowiedzi na wszystkie te obawy prezydencja zaproponowała tekst zawierający jaśniejszy opis ról i powrót do obowiązków przewidzianych w obecnym rozporządzeniu.

Stypendia Erasmus+ w strategicznych dziedzinach edukacji

Wiele delegacji zgłosiło obawy i pytania dotyczące tego nowego działania, o którym mowa we wniosku, np. w jaki sposób strategiczne dziedziny edukacji będą określone, czy charakter działania będzie statyczny czy dynamiczny, jaki będzie jego wpływ na budżet programu, jaki będzie jego zakres (wspólne dyplomy czy programy krajowe), sposób realizacji (zarządzanie bezpośrednio czy pośrednio) oraz na jakich poziomach kształcenia będzie obowiązywało (poziom 6, 7 lub 8 europejskich ram kwalifikacji). Komisja wyjaśniła, że nie podjęto jeszcze decyzji co do wszystkich tych elementów. Jedna z delegacji wyraziła również obawy, czy taka inicjatywa byłaby zgodna z Traktatami. Chociaż niektóre delegacje uznały potrzebę działań ukierunkowanych na niedobory wykwalifikowanej siły roboczej, większość delegacji nawet w następstwie wyjaśnień udzielonych przez Komisję pozostawała sceptyczna wobec proponowanego nowego działania. Stwierdziły one również, że ramy przedstawione przez Komisję są niejasne, i zakwestionowały europejską wartość dodaną i potencjalny wpływ na ogólny budżet przy wprowadzaniu stypendiów obejmujących pełny program.

Sportowcy

Kilka delegacji sceptycznie odnosi się do rozszerzenia zakresu programu na tę nową kategorię beneficjentów. Niektóre delegacje są za włączeniem sportowców, ale podkreślają znaczenie zdefiniowania i ograniczenia grupy potencjalnych beneficjentów, podczas gdy kilka innych delegacji sprzeciwia się takiemu rozszerzeniu zakresu programu na obecnym etapie.

IV. PODSUMOWANIE

Prezydencji udało się przeprowadzić dogłębną analizę proponowanego rozporządzenia i przedstawić dwa teksty kompromisowe. Dyskusje znacznie przyczyniły się do zwiększenia wspólnego zrozumienia wniosku i rozwiązania głównych problematycznych kwestii zawartych w proponowanym rozporządzeniu.

Chociaż Komisja przedstawiła szereg wyjaśnień i doprecyzowań dotyczących kwestii poruszonych przez delegacje, wciąż z niecierpliwością oczekiwane są pisemne informacje na temat działań przewidzianych w ramach każdego z filarów. Ponadto wiele delegacji stwierdziło, że potrzebne są dodatkowe informacje w celu zapewnienia przewidywalności zarządzania, i wyraziło poważne obawy co do nowej koncepcji częściowego stowarzyszenia państw trzecich.

Prezydencja dołożyła starań, aby w proponowanym rozporządzeniu zapewnić poziom szczegółowości, jakiego oczekują delegacje, przy jednoczesnym poszanowaniu horyzontalnego podejścia do programów przedstawionego przez Komisję. Delegacje z zadowoleniem przyjęły obydwie teksty kompromisowe jako krok w kierunku sformułowania mandatu Rady z myślą o zbliżających się negocjacjach międzyinstytucjonalnych. Zanim nastąpi ten etap, konieczne są jednak dalsze prace i szczegółowe dyskusje techniczne.

Podsumowanie analizy oceny skutków

Opinie delegacji na temat **kontekstu politycznego** były podzielone: niektóre delegacje uważały, że został on precyzyjnie wyjaśniony, inne natomiast podkreśliły, że ocena skutków w **zbyt dużej mierze skupiła się na budżecie**, a w zbyt małej na polityce i wartościach UE. Żadna z delegacji nie wyraziła obaw, że **podstawa prawna** jest niejasna lub nieodpowiednia.

Wiele delegacji zgłosiło zastrzeżenia do **definicji problemu**, argumentując, że w ocenie skutków położono zbyt duży nacisk na umiejętności i rynek pracy, a zbyt mały na całłościowe cele edukacyjne. Jedna z delegacji podkreśliła, że chociaż ocena jest precyzyjna i potwierdzona w drodze konsultacji publicznych, poszczególne kwestie nie uszeregowano pod względem ważności, a elementy o różnej wadze są traktowane jednakowo.

Niektóre delegacje zgodziły się, że w ocenie skutków można dostrzec częściowo **lukę w dowodach**. Wiele delegacji podkreśliło potrzebę większej jasności co do **synergii** z innymi programami UE, takimi jak Europejski Fundusz Społeczny+, program „Horyzont Europa”, Europejski Fundusz Konkurencyjności, program „Cyfrowa Europa” czy Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego.

Znaczna liczba delegacji wyraziła wątpliwości co do jasności **metodyki**. Kilka delegacji dodało, że ocena skutków wydaje się koncentrować przede wszystkim na wariantcie 2 (konsolidacja oparta na celach) uważanym za wariant priorytetowy. Chociaż w analizie kosztów tego wariantu przedstawiono ogólny zarys, brakuje szczegółowych danych ilościowych i oceny ryzyka, co ogranicza przejrzystość i porównywalność. Wskazane byłoby zawarcie wartości liczbowych i analizy ryzyka. Jedna z delegacji podkreśliła, że istnienie solidnych pod względem metodologicznym ram informacyjnych, możliwych do elastycznego dostosowania do wymogów dotyczących pomiarów w ramach polityk, stanowi warunek konieczny do opracowania interwencji w oparciu o solidne podstawy obejmujące informacje i dowody empiryczne.

Wiele delegacji zauważyło, że przyszłe **monitorowanie** i **ocena** nie zostały uwzględnione w wystarczającym stopniu i że w tekście brakuje jasnego i wyczerpującego wykazu precyzyjnych ilościowych wskaźników efektywności związanych z każdym celem. W wielu przypadkach nie podano ustandaryzowanych wskaźników i określonych celów liczbowych umożliwiających pomiar rzeczywistego długoterminowego wpływu polityk.

Jeżeli chodzi o **cele polityczne**, wszystkie delegacje zgodziły się co do wartości dodanej działań UE i wyraziły wspólnie zadowolenie z utrzymania programu Erasmus+ jako programu autonomicznego. Zapowiedziane **połączenie programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności** wywołało mieszane reakcje: niektóre delegacje zmianę tę przyjęły z zadowoleniem, natomiast inne poparły zachowanie status quo lub poprosiły o przeprowadzenie specjalnej dyskusji na ten temat. Zdecydowana większość delegacji wyraziła obawy co do celu, jakim jest **uproszczenie**, dowodząc, że zbyt duży nacisk położono na architekturę finansową, nie wyjaśniając wpływu na beneficjentów. **Przesunięcia budżetowe** oznaczają, że uproszczenie na szczeblu UE wiąże się z ogromnymi kosztami na szczeblu krajowym ze względu na wysiłki w zakresie zarządzania, koordynacji i monitorowania. Podsumowując, kilka delegacji zauważyło, że w ocenie skutków nie zawarto całościowego przeglądu kosztów, lecz przedstawiono je jedynie z perspektywy UE, nie uwzględniając w wystarczającym stopniu szczebla krajowego. Niektóre delegacje podkreśliły, że brakuje **ciągłości** w planowaniu finansowym i że musi być ona bardziej widoczna.

Zdecydowana większość delegacji poruszyła kwestię **zarządzania**, ponieważ nie jest ona całkowicie jasna i nie została szczegółowo omówiona. W szczególności wskazywano na kwestie finansowania i współfinansowania. Większość delegacji zwróciła uwagę na brak przepisów dotyczących komitetu programowego i zwróciła się o ich przywrócenie.

Inne uwagi zgłoszone przez jedną lub kilka delegacji dotyczą niedociągnięć, jeśli chodzi o uwzględnienie **wplywu na środowisko**, potrzeby zwrócenia większej uwagi na **skutki terytorialne**, aby umożliwić lepszą ocenę podziału korzyści i lokalnych potrzeb w zakresie przystosowania się, lub sugerują, że analiza jest mniej solidna pod względem ilościowym w częściach dotyczących **skutków dla konkurencyjności** i **skutków społecznych**.

Niektóre delegacje wskazały, że reakcja Komisji na **opinię Rady ds. Kontroli Regulacyjnej** nie była wystarczająca, i zwróciły się do Komisji o wyjaśnienie, dlaczego nie rozpatrzyła w wystarczającym stopniu uwag Rady ds. Kontroli Regulacyjnej. Inne delegacje zgodziły się z Radą ds. Kontroli Regulacyjnej, że nadmierny nacisk na architekturę finansową nie uwzględnia treści polityk i specyfiki poszczególnych programów.

Kilka delegacji wskazało, że ich stanowiska mają charakter jedynie wstępny.
